

Filosofia

Vaasan yliopistossa voi suorittaa sivuaineena filosofian *perusopinnot (26 op) sekä aineopintoja*. Filosofiaa voi suorittaa myös *yksittäisiä opintojaksoja* oman kiinnostuksen mukaan.

Filosofia on alaltaan laajimpien ja merkitykseltään yleisimpien kysymysten tutkimusta. Tällaiset kysymykset koskevat esimerkiksi olemisen mieltä ja merkitystä sekä tiedon, hyvyyden ja kauneuden edellytyksiä.

Filosofia tutkii myös tiedon hankinnan menetelmiä, todellisuuden ymmärtämiseen tarvittavia käsitteitä ja todellisuutta koskeville käsityksille esitettyjä perusteita. Filosofia on siten ajattelua koskevaa ajattelua.

Opiskelu

Filosofia on vapaasti valittava sivuaine. Filosofia sopii kaikille oman tieteenalansa perustavista käsitteellisistä, metodologisista ja arvo-ongelmista kiinnostuneille. Myös jatko-opinnoissa filosofian opinnoista on hyötyä, koska se antaa eri tieteenaloilla tarpeellisia ajattelutaitoja ja välineitä.

Filosofian keskeiset kysymykset koskevat olemisen, inhimillisen kokemuksen ja tiedon sekä toiminnan käsitteitä. Filosofian opintojen tarkoituksena on perehtyä tärkeimpiin näitä kysymyksiä koskeviin klassisiin ja nykyaikaisiin ajatussuuntiin sekä harjaantua filosofisiin tarkastelutapoihin.

Filosofian opinnot

Filosofian opinnoista vastaa professori Tommi Lehtonen

Filosofian perusopinnot 26 op:

- FILO1001 Filosofian perusteet 6 op
- FILO1010 Johdatus filosofian historiaan 5 op
- FILO1002 Tieto, informaatio ja tiede 5 op
- FILO1004 Kriittinen ajattelu ja argumentaatio 5 op
- HTK1500 Etiikka ja yhteiskuntafilosofia 6 op

Filosofian aineopintoja:

- FILO2203 Ympäristöfilosofia 5 op
- FILO2206 Ammattien etiikka 5 op
- FILO2207 Hallinnon etiikka 5 op
- FILO2208 Johtamisen filosofia 5 op
- FILO2302 Monikulttuurisuuden filosofia / Philosophy of Multiculturalism 5 op
- FILO2005 Etiikka / Ethics 5 op

Lisäksi KTM-tutkintoon sisältyvä:

- FILO1009 Tieteenfilosofia 3 op / FILO1011 Philosophy of Science 3 ECTS

Filosofian perusopinnot (26 op)

Suoritusohje perusopintojen suorittamiseen: Filosofian perusteet (FILO1001) ja Johdatus filosofian historiaan (FILO1010) -opintojaksot on suositeltavaa suorittaa ensin. Tieto, informaatio ja tiede (FILO1002) sekä Kriittinen ajattelu ja argumentaatio (FILO1004) on hyödyllistä suorittaa ennen oman opintosuunnan kandidaatintutkielmaa tai tutkimusseminaaria.

OPINTOJAKSOKUVAUKSET:

Filosofian perusteet

Introduction to Philosophy

Koodi ja laajuus: FILO1001, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija on muodostanut yleiskuvan filosofian luonteesta ja keskeisistä osa-alueista ja tuntee filosofian peruskysymyksiä ja -käsitteitä. Opintojakso keskittyy metafysiikkaan, tieto-oppiin ja etiikkaan.

Suoritustapa: Luentokurssin (20 h) ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden kuulustelu tai kirjallisuuskäytännön.

Luentokurssin oheiskirjallisuus: E. Saarinen, Länsimaisen filosofian historia huipulta huipulle Sokrateesta Marxiin.

Kirjallisuuskäytännön: Luentokurssin oheiskirjallisuus & P. Määttänen, Filosofia: johdatus peruskysymyksiin.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Johdatus filosofian historiaan

Introduction to the History of Philosophy

Koodi ja laajuus: FILO1010, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee länsimaisen filosofian historian pääsuuntauksia ja tunnettujen filosofien avainkäsitteitä.

Suoritustapa: Luentokurssin (20 h) ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden kuulustelu tai kirjallisuuskäytännön.

Luentokurssin oheiskirjallisuus: G. Skirbekk & N. Gilje, History of Western Thought: From Ancient Greece to the Twentieth Century. Luennot korvaavat osan kirjasta, korvattavat sivut ilmoitetaan luentokurssilla.

Kirjallisuus: Luentokurssin oheiskirjallisuus.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Tieto, informaatio ja tiede

Knowledge, Information and Science

Koodi ja laajuus: FILO1002, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee tieteenfilosofian ja tieteen etiikan peruskysymyksiä sekä tieteelliseen käsitteen- ja teorianmuodostukseen ja selittämiseen liittyviä ongelmia.

Suoritustapa: Itseopiskelukurssi ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden kuulustelu EXAMissa tai kirjallisuuskäytännön.

Oheiskirjallisuus:

L. Haaparanta & I. Niiniluoto, Johdatus tieteelliseen ajatteluun.

P. Raatikainen, Ihmistieteet ja filosofia.

M. Kiikeri & P. Ylikoski, Tiede tutkimuskohteena: filosofinen johdatus tieteen tutkimukseen.

Kirjallisuuskäsitelmä: Oheiskirjallisuus + A. Rosenberg, The Philosophy of Science: A Contemporary Introduction. 2nd edition.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Lisätietoja: KTM-tutkinnon yhteisiin opintoihin sisältyy opintojakso FILO1009 Tieteenfilosofia (3 op), jonka luennot ovat samat kuin tässä opintojaksossa.

Lisätietoja: Kurssin Moodle-avain on: tiede. Sähköisessä tentissä on monivalintakysymyksiä, joihin valmistaudutaan Moodle-aineiston ja oheiskirjallisuuden avulla.

Kriittinen ajattelu ja argumentaatio

Critical Thinking and Argumentation

Koodi ja laajuus: FILO1004, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee logiikan alkeet sekä päättelyn ja argumentoinnin teoriaa ja sovelluksia. Kurssi kehittää päättelyn ja argumentoinnin valmiuksia harjoitustehtävien avulla. Opintojaksosta on hyötyä myös oman tutkielman suunnittelussa ja kirjoittamisessa.

Suoritustapa: Luentokurssin (20 h) sekä siihen sisältyvien harjoitustehtävien ja oheiskirjallisuuden suoritus tai poikkeustapauksessa kirjallisuuskäsitelmä.

Luentokurssin oheiskirjallisuus: M.-L. Kakkuri-Knuutila (toim.), Argumentti ja kritiikki: lukemisen, keskustelun ja vakuuttamisen taidot.

Kirjallisuuskäsitelmä: Luentokurssin oheiskirjallisuus & S. Miettinen, Logiikka: perusteet.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Etiikka ja yhteiskuntafilosofia

Ethics and Political Philosophy

Koodi ja laajuus: HTK1500, 6 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee etiikan ja yhteiskuntafilosofian historiaa, peruskäsitteitä ja ongelmia sekä keskeisiä suuntauksia ja teorioita.

Suoritustapa: Luentokurssin (20 h) ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden kuulustelu tai kirjallisuuskäsitelmä.

Luentokurssin oheiskirjallisuus:

J. Pietarinen & S. Poutanen, Etiikan teorioita.

M. Häyry, Ihannevaltio: historiallinen johdatus yhteiskuntafilosofiaan.

J. Rachels, The Elements of Moral Philosophy.

Kirjallisuuskäsitelmä: Luentokurssin oheiskirjallisuus & S. Blackburn, Being Good: A Short Introduction to Ethics.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Lisätietoja: Jakso on osa hallintotieteiden perusopintoja.

Filosofian aineopintoja

OPINTOJAKSOKUVAUKSET:

Käytännöllisen filosofian erityisaloja: FILO2203, FILO2206, FILO2207, FILO2208

Special Fields of Practical Philosophy

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee vähintään yhden käytännöllisen filosofian erityisalan käsitteitä, ongelmia, keskeisiä suuntauksia ja teorioita.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuunopettaja: Filosofian professori.

Ympäristöfilosofia

Environmental Philosophy

Koodi ja laajuus: FILO2203, 5 op

Kirjallisuus:

R. Scruton, Animal Rights and Wrongs.

R. Attfield, Environmental Ethics: An Overview for the Twenty-First Century.

M. Oksanen & M. Rauhala-Hayes (toim.), Ympäristöfilosofia.

Ammattien etiikka

Professional Ethics

Koodi ja laajuus: FILO2206, 5 op

Kirjallisuus:

T. Airaksinen (toim.), Ammattien ja ansaitsemisen etiikka.

D.E. Cooper, Ethics for Professionals in a Multicultural World.

Hallinnon etiikka

Administrative Ethics

Koodi ja laajuus: FILO2207, 5 op

Kirjallisuus:

P. Sheeran, Ethics in Public Administration: A Philosophical Approach.

C. Garofalo & D. Geuras, Ethics in the Public Service: The Moral Mind at Work.

T. Cooper, The Responsible Administrator: An Approach to Ethics for the Administrative Role.

Johtamisen filosofia

Philosophy of Management

Koodi ja laajuus: FILO2208, 5 op

Kirjallisuus:

P. Griseri, An Introduction to the Philosophy of Management.

M. Stewart, The Management Myth: Debunking Modern Business Philosophy.

F. Trompenaars & E. Voerman, *Servant-Leadership Across Cultures: Harnessing the Strength of the World's Most Powerful Leadership Philosophy*. tai N. Bowie & P. Werhane, *Management Ethics*.

Muut aineopintojaksot:

Etiikka

Ethics

Koodi ja laajuus: FILO2005, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee etiikan käsitteitä, ongelmia, keskeisiä suuntauksia ja teorioita.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuopettaja: Filosofian professori.

Kirjallisuus:

D. McNaughton, *Moral Vision: An Introduction to Ethics*.

R. Norman, *The Moral Philosophers: An Introduction to Ethics*.

A. MacIntyre, *A Short History of Ethics: A History of Moral Philosophy from the Homeric Age to the Twentieth Century*.

Ethics

Code and credits: FILO2005, 5 ECTS

Aim of the course: On completing the course students will know the concepts, problems, central trends and theories of ethics.

Completion of the course: 10 hours of lectures and an exam based on the required reading or a book exam.

Course literature:

D. McNaughton, *Moral Vision: An Introduction to Ethics*

R. Norman, *The Moral Philosophers: An Introduction to Ethics*

A. MacIntyre, *A Short History of Ethics: A History of Moral Philosophy from the Homeric Age to the Twentieth Century*.

Teacher: Professor Tommi Lehtonen.

Organiser: School of Management.

Grading: On a scale of 1–5 / fail.

Monikulttuurisuuden filosofia

Philosophy of Multiculturalism

Koodi ja laajuus: FILO2302, 5 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa käyttää filosofisia käsitteitä ja teorioita monikulttuurisuuteen liittyvien kysymysten käsittelyyn. Opiskelija tuntee monikulttuurisuuden erilaisia ilmenemismuotoja ja osaa etsiä järkiperäisiä ja rakentavia ratkaisuja monikulttuuristen yhteiskuntien ongelmiin.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuopettaja: Filosofian professori.

Kirjallisuus:

S. van Hooff, *Cosmopolitanism: A Philosophy for Global Ethics*.

J. Rawls, *The Law of Peoples: With "The Idea of Public Reason Revisited"*.

M. Murphy, Multiculturalism: A Critical Introduction.

Philosophy of Multiculturalism

Code and credits: FILO2302, 5 ECTS

Learning Outcomes: In this course, we address the central concepts and definitions of culture, point of view in cultural studies, and problems of comparing different cultures. Moreover, we discuss cultural boundaries and crossing borders between cultures from various theoretical and critical perspectives in philosophy and social sciences.

Content: On completing the course you are aware of manifold concepts of culture and cultural encounters and are sensitive to the issue of perspective in confronting intercultural issues. Furthermore, you know different manifestations of multiculturalism and are able to look for rational and constructive solutions to the problems of multicultural societies.

Language: English.

Teaching Methods: Lectures 14 hours.

Modes of Study: Lecture course, essay writing, self-study.

Study Material:

1. van Hooft, Stan: Cosmopolitanism: A Philosophy for Global Ethics. 2009.
2. Rawls, John: The Law of Peoples: With "The Idea of Public Reason Revisited". 2001.
3. Murphy, Michael: Multiculturalism: A Critical Introduction. 2012.

Grading: 1–5 / failed.

Tieteenfilosofia

Philosophy of Science

Koodi ja laajuus: FILO1009, 3 op

Tavoite ja sisältö: Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee tieteenfilosofian ja tieteen etiikan peruskysymyksiä sekä tieteelliseen käsitteen- ja teorianmuodostukseen ja selittämiseen liittyviä ongelmia.

Suoritustapa: Itseopiskelukurssi ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden kuulustelu EXAMissa tai kirjallisuuskuulustelu.

Oheiskirjallisuus: M. Kiikeri & P. Ylikoski, Tiede tutkimuskohteena: filosofinen johdatus tieteen tutkimukseen.

Kirjallisuuskuulustelu: Oheiskirjallisuus + A. Rosenberg, The Philosophy of Science: A Contemporary Introduction. 2nd edition.

Arviointi: 1–5 tai hylätty.

Vastuopettaja: Filosofian professori.

Järjestäjä: Johtamisen yksikkö.

Lisätietoja: Kurssin Moodle-avain on: tiede. Sähköisessä tentissä on monivalintakysymyksiä, joihin valmistaudutaan Moodle-aineiston ja oheiskirjallisuuden avulla.

Philosophy of Science

Code and credits: FILO1011, 3 ECTS

Period: The 2nd period in the autumn term.

Aim of the course: On completing the course students will know basic questions of philosophy of science and ethics of science and problems related to concept and theory formation and explaining in science.

Completion of the course: 10 hours of lectures on the starting points, objectives and requirements of scientific thinking and research. A book exam.

Course literature:

- 1) A. F. Chalmers, What Is This Thing Called Science? or J. Elster, Explaining Social Behavior: More Nuts and Bolts for the Social Sciences and
- 2) Alex Rosenberg, The Philosophy of Science: A Contemporary Introduction. Second Edition.

Teacher: Professor Tommi Lehtonen.

Organiser: School of Management.

Grading: On a scale of 1–5 / fail.